

B.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: Oct/Nov.-2023
Geography (Optional) Paper-III
GEOO3: Soil Geography

Day and Date: Tuesday, 28/11/2023
Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Who among the following laid down the principles of soil geography?
1) Davis 2) Wegner 3) Dokchov 4) Penk
- 2 is a sub-discipline of soil geography?
1) Human Geography 2) Physical Geography 3) General Soil Geography 4) Agricultural Geography
- 3 The upper microscopic thin layer on Earth's surface is called
1) Soil 2) Khadak 3) Plants 4) None of these
- 4 The science that studies the types of soil and its distribution isgeography.
1) Soil 2) Weather 3) Agriculture 4) Economic
- 5 Causality goes first in the nature of soil geography.
1) Regional 2) Descriptive 3) Scientific 4) Statistics
- 6 Soil acidity and alkalinity are measured in which quantity?
1) RH 2) BH 3) pH 4) CH
- 7 Minerals are continuously transported through which layer in the soil pores?
1) D layer 2) 'A' layer 3) 'B' layer 4) 'C' layer
- 8 As the amount of..... increases, the pH value will decrease.
1) Calcium 2) Hydrogen 3) Phosphate 4) Manganese
- 9 The soil thickness in low lying areas of low slope is
1) Less 2) Very little 3) More 4) None of these
- 10 the texture of the soil is smooth.
1) Chikan 2) Poita 3) Sandy Poita 4) None of these
- 11 In tropical regions with high temperature and high rainfall soil is formed.
1) A. Mountain soil 2) Regur soil 3) Alluvial soil 4) Laterite soil
- 12 Under which climatic conditions do lateritic soils form?
1) hot and dry 2) Hot and moist 3) Cold 4) Semi dry
- 13 What factors result in intersectional soil in genetic classification?
1) weather 2) plant 3) Topography 4) Neither of these

14 In India, which of the following soils are nutritious for cotton crops?

- 1) desert 2) black 3) Alluvial 4) mountainous

15 Over-irrigation causes the soil to

- 1) fertile 2) black 3) barren 4) productive

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Soil Geography branch of Physical Geography.
- 2 Dynamic Nature of Soil Geography.
- 3 Soil Morphology.
- 4 Alluvium Soil.

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the relation between soil and agro industry.
- 2 Write in brief the losses of soil.
- 3 Explain in brief the types of soil in Maharashtra.
- 4 Explain in brief the measures of land conservation.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Describe the physical properties of soil.
- 2 What is soil degradation? Explain in details its causes and problems.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 खालीलपैकी कोणी मृदा भूगोलशास्त्राची तत्वे मांडली?
1) डेव्हीस 2) वेगनर 3) डोकचोव्ह 4) पेंक
- 2 हि मृदा भूगोलाची उपशाखा आहे?
1) मानवी भूगोल 2) प्राकृतिक भूगोल 3) सामान्य मृदा भूगोल 4) कृषी भूगोल
- 3 भूपृष्ठावरील वरच्या सूक्ष्म पातळ थराला म्हणतात.
1) मृदा 2) खडक 3) वनस्पती 4) यापैकी नाही
- 4 मृदेचे प्रकार व त्याच्या वितरणाचा अभ्यास करणारे शास्त्र म्हणजे भूगोल होय.
1) मृदा 2) हवामान 3) कृषी 4) आर्थिक
- 5 मृदा भूगोलाच्या स्वरूपामध्ये कार्यकारणभाव पाहिला जातो.
1) प्रादेशिक 2) वर्णनात्मक 3) शास्त्रीय 4) सांख्यिकी
- 6 जमिनीची आम्लता व विम्लता कोणत्या परिमाणात मोजली जाते?
1) RH 2) BH 3) pH 4) CH
- 7 मृदेच्या छेदामध्ये कोणत्या थरामधून खनिजांचे सातत्याने वहनहोते?
1) 'ड' थर 2) 'अ' थर 3) 'ब' थर 4) 'क' थर

- 8 जसजसे.....चे प्रमाण वाढेल तसतसे pH मूल्य कमी होईल.
 1) कॅल्शियम 2) हायड्रोजन 3) फॉस्फेट 4) मॅगनिज
- 9 कमी उताराच्या सखल भागात मृदेची जाडी असते.
 1) कमी 2) खूपच कमी 3) जास्त 4) यापैकी नाही
- 10 पोताची मृदा गुळगुळीत असते.
 1) चिकण 2) पोयटा 3) वाळूमय पोयटा 4) यापैकी नाही
- 11 अधिक उष्णता व अधिक पाऊस पडणाऱ्या उष्ण प्रदेशात ही माती तयार होते.
 1) पर्वतीय मृदा 2) रेगुर मृदा 3) गाळाची मृदा 4) जांभी मृदा
- 12 कोणत्या हवामान परिस्थितीमध्ये लॅटेराटिक मृदा आढळते?
 1) उष्ण व कोरडे 2) उष्ण व दमट 3) थंड 4) अर्धशुष्क
- 13 जनुकीय वर्गीकरणातील आंतरविभागीय मृदेवर कोणत्या घटकांचा परिणाम होतो?
 1) हवामान 2) वनस्पती 3) भूउठाव 4) यापैकी नाही
- 14 भारतात खालीलपैकी कोणती मृदा कापूस पिकास पोषक ठरते?
 1) वाळवंटी 2) काळी 3) गाळाची 4) पर्वतीय
- 15 अतिसिंचनामुळे मृदा बनते.
 1) सुपीक 2) काळी 3) नापीक 4) उत्पादक

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 मृदा भूगोल प्राकृतिक भूगोलाची एक शाखा.
- 2 मृदा भूगोलाचे गतिमान स्वरूप.
- 3 मृदेचे बाह्यरूप.
- 4 गाळाची मृदा.

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 कृषी उद्योग व मृदेचा सहसंबंध स्पष्ट करा.
- 2 मृदा वीयोगाची थोडक्यात माहिती लिहा.
- 3 महाराष्ट्रातील जमिनीचे प्रकार थोडक्यात सांगा.
- 4 भूसंवर्धनाचे उपाय थोडक्यात सांगा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 मृदेच्या प्राकृतिक गुणधर्माचे वर्णन करा.
- 2 मृदा अवनती म्हणजे काय सांगून त्याची कारणे व समस्या सांगा.

Model Answer Paper

B.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: Oct/Nov.-2023

Geography (Optional) Paper-III

GEOO3: Soil Geography

Day and Date: Tuesday, 28/11/2023

Total Marks: 60

Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 खालीलपैकी कोणी मृदा भूगोलशास्त्राची तत्वे मांडली?

- 1) डेव्हीस 2) वेगनर 3) डोकचोव्ह 4) पेंक

Option 3

2 हि मृदा भूगोलाची उपशाखा आहे?

- 1) मानवी भूगोल 2) प्राकृतिक भूगोल 3) सामान्य मृदा भूगोल 4) कृषी भूगोल

Option 3

3 भूपृष्ठावरील वरच्या सूक्ष्म पातळ थराला म्हणतात.

- 1) मृदा 2) खडक 3) वनस्पती 4) यापैकी नाही

Option 1

4 मृदेचे प्रकार व त्याच्या वितरणाचा अभ्यास करणारे शास्त्र म्हणजे भूगोल होय.

- 1) मृदा 2) हवामान 3) कृषी 4) आर्थिक

Option 1

5 मृदा भूगोलाच्या स्वरूपामध्ये कार्यकारणभाव पाहिला जातो.

- 1) प्रादेशिक 2) वर्णनात्मक 3) शास्त्रीय 4) सांख्यिकी

Option 3

6 जमिनीची आम्लता व विम्लता कोणत्या परिमाणात मोजली जाते?

- 1) RH 2) BH 3) pH 4) CH

Option 3

7 मृदेच्या छेदामध्ये कोणत्या थरामधून खनिजांचे सातत्याने वहनहोते?

- 1) 'ड' थर 2) 'अ' थर 3) 'ब' थर 4) 'क' थर

Option 2

8 जसजसे.....चे प्रमाण वाढेल तसतसे pH मूल्य कमी होईल.

- 1) कॅल्शियम 2) हायड्रोजन 3) फॉस्फेट 4) मॅगनिज

Option 2

9 कमी उताराच्या सखल भागात मृदेची जाडी असते.

- 1) कमी 2) खूपच कमी 3) जास्त 4) यापैकी नाही

Option 3

10 पोताची मृदा गुळगुळीत असते.

- 1) चिकण 2) पोयटा 3) वाळूमय पोयटा 4) यापैकी नाही

Option 1

11 अधिक उष्णता व अधिक पाऊस पडणाऱ्या उष्ण प्रदेशात ही माती तयार होते.

- 1) पर्वतीय मृदा 2) रेगुर मृदा 3) गाळाची मृदा 4) जांभी मृदा

Option 4

12 कोणत्या हवामान परिस्थितीमध्ये लॅटेराटिक मृदा आढळते?

- 1) उष्ण व कोरडे 2) उष्ण व दमट 3) थंड 4) अर्धशुष्क

Option 2

13 जनुकीय वर्गीकरणातील आंतरविभागीय मृदेवर कोणत्या घटकांचा परिणाम होतो?

- 1) हवामान 2) वनस्पती 3) भूउठाव 4) यापैकी नाही

Option 3

14 भारतात खालीलपैकी कोणती मृदा कापूस पिकास पोषक ठरते?

- 1) वाळवंटी 2) काळी 3) गाळाची 4) पर्वतीय

Option 2

- 15 अतिसिंचनामुळे मृदा बनते.
1) सुपीक 2) काळी 3) नापीक 4) उत्पादक

Option 3

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 मृदा भूगोल प्राकृतिक भूगोलाची एक शाखा.

Ans:

2 मृदा भूगोलाचे गतिमान स्वरूप.

Ans:

3 मृदेचे बाह्यरूप.

Ans:

4 गाळाची मृदा.

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 कृषी उद्योग व मृदेचा सहसंबंध स्पष्ट करा.

Ans:

2 मृदा वीयोगाची थोडक्यात माहिती लिहा.

Ans:

3 महाराष्ट्रातील जमिनीचे प्रकार थोडक्यात सांगा.

Ans:

4 भूसंवर्धनाचे उपाय थोडक्यात सांगा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 मृदेच्या प्राकृतिक गुणधर्मचे वर्णन करा.

Ans:

2 मृदा अवनती म्हणजे काय सांगून त्याची कारणे व समस्या सांगा.

Ans:
